

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 වියාචනය කළ මතය

තේ ශක්ති අරමුදලේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ ,2000 අංක 47 දරන තේ ශක්ති අරමුදල් පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 වියාචනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වියාචනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක්

නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ භූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) තේ ශක්ති අරමුදල වෙත 1998 වර්ෂයේ සිට 2004 වර්ෂය දක්වා තේ කර්මාන්තශාලා ආරම්භ කිරීමට ලද රු.437,505,030 ක භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ස්ථාවර වත්කම් සහ මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා උපයෝගී වූ ආකාරය පිළිබඳව නිශ්චිතව හඳුනාගැනීමකින් තොරව හා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 20 හි 12 ඡේදයට අනුව ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත එනම් ප්‍රාග්ධන හෝ ආදායම් ප්‍රවේශය මත විලම්භිත ආදායම ලෙස හඳුනාගැනීමෙන් තොරව 2012 වර්ෂයේ සිට වසර 10 කින් ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ පදනම මත වර්ෂයකට රු.43,750,503 ක් බැගින් ක්‍රමක්ෂය කර තිබුණි. තවද එම භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන කුමන වත්කම් මිලදී ගැනීමට, ඉදිකිරීමට, නවීකරණය කිරීමට යොදා ගන්නාද, එම වත්කම් වටිනාකම සහ කුමන වර්ෂයේ සිට ක්ෂය කළාද යන්න පිළිබඳ සාක්ෂිද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ විලම්භිත ආදායම ලෙස හඳුනාගෙන ඇති රු. 43,750,503 ක වටිනාකමෙහි නිවැරදිතාවය පිළිබඳව විගණනයේදී තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.</p>	<p>තේ ශක්ති අරමුදල සඳහා 1998 සිට 2004 වර්ෂය දක්වා මහාභාණ්ඩාගාරය මගින් ලබාදී ඇති රුපියල් මිලියන 437.50 ප්‍රතිපාදන මගින් කුමන වත්කම මිලදී ගැනීමට / ඉදි කිරීමට හෝ නවීකරණය කිරීමට භාවිතා කළේද යන්න පිළිබඳ වාර්තා මේ වනවිට තේ ශක්ති අරමුදල සතුව නොමැත. කෙසේ වෙතත් අවසාන ගිණුම් වාර්තා අනුව අදාළ වත්කම් ක්ෂය කළ වර්ෂය හා අදාළ විස්තර පමණක් මේ වනවිට අරමුදල සතුව ඇත. 2024 ගිණුම් වර්ෂයේ සිට අදාළ තත්ත්වය ගිණුම් වාර්තා මගින් හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කරන බැව් කාරුණිකව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ස්ථාවර වත්කම් සහ මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා උපයෝගී වූ ආකාරය පිළිබඳව නිශ්චිතව හඳුනාගෙන වත්කම් මිලදීගැනීමට/ඉදිකිරීමට/ නවීකරණය කිරීමට උපයෝගී කරගන්නා ලද ප්‍රදාන වටිනාකම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 20 ප්‍රකාරව ක්‍රමක්ෂය කර ගිණුම් තැබීම සිදු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 38 හි 97 ඡේදයට අනුව අස්පාශ්‍ය වත්කම් පාවිච්චි කිරීම සඳහා සුදානම් තත්ත්වයට පත්වූ පසු එම අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතු වුවද, 2010 වර්ෂයේදී රු.2,600,000 කට මිලදීගෙන තිබූ පරිඝනක හා මෘදුකාංගය ස්ථාපිත කර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට වසර 9 ක් ගත වී තිබුණද මේ දක්වා ක්‍රමක්ෂය කිරීම සිදුකර නොතිබුණි.</p>	<p>අදාළ මෘදුකාංගය තේ ශක්ති අරමුදල විසින් මිලදීගෙන ඇති නමුත් අරමුදල මගින් මේ දක්වා එම මෘදුකාංගය භාවිතා කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ.කෙසේ වෙතත් 2016 වර්ෂයේදී තේ ශක්ති අරමුදල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමෙන් පසු එවැනි මෘදුකාංගයක අවශ්‍යතාව තේ ශක්ති අරමුදල සඳහා මේ වන විට නිරීක්ෂණය නොවේ. ඒ අනුව මෙම තත්ත්වය ඇති වී ඇති බැව් නිරීක්ෂණය වන අතර ඉදිරියේ දී මේ පිළිබඳව තීරණයක් ගැනීමට නියමිතව ඇත.</p>	<p>අස්පාශ්‍ය වත්කම් භාවිතයට සුදුසු තත්ත්වයට පත් වූ අවස්ථාවේ සිට ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව ක්‍රමක්ෂය කළ යුතුය.</p>

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2008/2009 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ගෙවූ රු. 2,790,822 ක ආර්ථික සේවා ගාස්තු , ආදායම් බද්දට හිලවි කළ හැකි වර්ෂ 03ක කාලය ඉක්මවා ගියද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී ද ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස ගිණුම්ගතකර තිබුණි.	අදාල වර්ෂවල තේ ශක්ති අරමුදල ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කොට ඇති බැවින් ආදායම් බද්දට හිලවි කිරීමේ අවස්ථාව අහිමි වී ඇත. ඒ අනුව ඉදිරියේ දී මේ පිළිබඳව තීරණයක් ගැනීමට නියමිතව ඇත.	හිලවි කිරීමේ ඉඩකඩක් නොමැති ආර්ථික සේවා ගාස්තු පොත්වලින් ලියා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) අරමුදලේ වත්කම් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු බැවින් සහ 2016 වර්ෂයේ අරමුදල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යටතේ තේ කර්මාන්තශාලා පුද්ගලික පාර්ශවයන් වෙත බදු දී තිබීම, නඩු කටයුතු පැවතීම සහ ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් ලිපිගොනු අරමුදල සතුව නොමැති වීමද නිසා ජංගම නොවන වත්කම් හී ඇතුළත් රු. 237,673,325 ක් වටිනා දේපල,පිරියත හා උපකරණ සහ රු. 27,089,735 ක් වූ ආයෝජිත දේපලද එම වත්කම් වලට අදාළ රු. 12,612,507 ක් වූ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්ෂය වියදමද සම්බන්ධයෙන් විගණනයට තහවුරු කරගත නොහැකි විය.	තේ ශක්ති අරමුදලේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කොට නොමැති බැවින් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වී ඇත. අදාල තත්වය නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බැව් කරුණකව දන්වා සිටිමි.	නිවැරදි වර්ගීකරණයන් යටතේ හඳුනාගත් ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වාගත යුතුය.
(ඇ) ගිවිසුම් ප්‍රකාරව පස්සර තේ කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ බදු ආදායම රු.6,410,625 ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු. 7,621,125 ක් ලෙස හඳුනා ගැනීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු ආදායම රු.1,234,875 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.	පස්සර කම්හල සමග එළඹ ඇති කළමනාකරණ ගිවිසුම අනුව 2019 වර්ෂයේදී රු.6,386,250 ක බදු ආදායමක් උපයා ඇති අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල එම ආදායම රු.7,621,125 ක් ලෙස සටහන්ව ඇත.ඒ අනුව 2025 මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බැව් දන්වා සිටිමි.	ගිවිසුම් ප්‍රකාරව අයවිය යුතු ආදායම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පෙන්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) පුද්ගලික පාර්ශවයක් වෙත බදු දී තිබුණු රයිගම් කෝරල තේ කර්මාන්තශාලාවේ බදු ගිවිසුම ප්‍රකාරව මාසික බදු මුදල කම්හලේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සෑම නිමි තේ කිලෝවක් සඳහාම රු.8 බැගින් තේ කිලෝ ප්‍රමාණය මත වන අතර එය රු.250,000 ට අඩු නොවිය යුතුය ලෙස සඳහන් වුවද 2016 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා එම බදු මුදල් ලැබී නොතිබුණු අතර අරමුදල විසින් අදාළ බදු ආදායම මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළද හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	අදාල තත්වය ඉදිරි ගිණුම් වාර්තා මගින් නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බැව් කරුණකව දන්වා සිටිමි.	ගිවිසුමේ කොන්දේසි ප්‍රකාරව අයවිය යුතු ආදායම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පෙන්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලද රු. 4,560,000 ක පොළී ආදායම් ගෙවිය යුතු ආරක්ෂිත තැන්පතුවක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හඳුනාගැනීම නිසා එම අගයෙන් වර්ෂයේ ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ආදායම් අවප්‍රමාණය වී ගෙවිය යුතු ආරක්ෂිත තැන්පතු අධිගණනය වී තිබුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව අරමුදලේ රඳවාගත් ඉපයුම් සෘණ ශේෂය රු 55,013,669 ක් වුවද ලෙජරය අනුව එම ශේෂය සෘණ රු.43,230,024 කි. ඒ අනුව රු.11,783,645 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (උ) 2019 ජුනි 18 දින තේ ශක්ති අරමුදල වෙත සේවක වන්දි ගෙවීම සඳහා ලද රු.5,123,000 ක භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස හා ඊට අදාළ ගෙවීම් සේවක වන්දි වියදම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හඳුනාගැනීමකින් තොරව මුදල් පොත හර කිරීම සහ සේවක වන්දි ගෙවීමේදී මුදල් පොත බැර කර තිබුණි.
- (ඌ) අරමුදල යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ව්‍යාපෘතියක රු.2,171,869 ක ශේෂයක් සහිත ජංගම ගිණුම සමාලෝචිත වර්ෂයේ වසා දැමීම සිදුකර එම ශේෂය අරමුදල වෙත මාරු කිරීමේදී අදාළ ව්‍යාපෘතියේ ජංගම ගිණුම බැර කරනු වෙනුවට ගෙවිය යුතු වියදමක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හඳුනාගෙන තිබුණු බැවින් එම අගයෙන් ජංගම වගකීම් සහ ජංගම වත්කම් අධිගණනය වී තිබුණි.

2025 වර්ෂයේ ගිණුම් වාර්තා මගින් අදාළ නිවැරදි කිරීම සිදුකරන බැව් කරුණිකව දන්වා සිටිමි.

ලෙජර් ගිණුම් යාවත්කාලීන වී නොතිබීම මත මෙම තත්වය ඇති වී බැව් නිරීක්ෂණය කරමි. අදාළ තත්වය ඉදිරි ගිණුම් වාර්තා මගින් නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බැව් කරුණිකව දන්වා සිටිමි.

2025 වර්ෂයේ ගිණුම් වාර්තා මගින් අදාළ නිවැරදි කිරීම සිදුකරන බැව් කරුණිකව දන්වා සිටිමි.

2025 වර්ෂයේ ගිණුම් වාර්තා මගින් අදාළ නිවැරදි කිරීම සිදුකරන බැව් කරුණිකව දන්වා සිටිමි.

ලෙජර් ගිණුම් තුළින් ගනුදෙනු නිවැරදිව ගැලපීමට කටයුතු කළ යුතුය.

ගිණුම් වර්ෂය අවසන් දින දක්වා යාවත්කාලීන කරන ලද ලෙජර ගිණුම් ශේෂයන් මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ ආදායම් හා වියදම් නිවැරදි ලෙජර් ගිණුම්වල ගිණුම්ගත කිරීමටත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් ඉදිරිපත් කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

ගනුදෙනු නිවැරදිව ලෙජර් ගිණුම් තුළින් ගැලපීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

	විෂය	මුදල (රු.)	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂ	322,058,151	ශේෂ සනාථන, විස්තරාත්මක උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ)	වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂ	234,163,519			
(ඇ)	පරිණත වූ තේ වගාව	10,002,019	විස්තරාත්මක උපලේඛන හා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ
(ඈ)	පරිණත නොවූ තේ වගාව	6,716,358			

(ඉ) කෙටිගෙන යන වැඩ ශේෂය 1,567,205 ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	ශිඤ්ඤ වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත් 2020 සිට 2024 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර තිබුණේද 2025 අගෝස්තු 1 දින වන අතර මෙම වාර්තාවේ දින වන විටත් 2019 වර්ෂයේ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	අදාළ තත්ත්වය ඉදිරියේදී නිවැරදි කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර ඇත.	වක්‍රලේඛ විධි විධාන වලට අනුව නියමිත කාල වකවානුව තුළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 65,074,453 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 69,356,217ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 4,281,764 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට වෙනත් ආදායම් රු. 2,815,484 කින් අඩුවීම සහ පරිපාලන වියදම් රු. 4,408,481 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකායර්ක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2002 / 2003 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව ගෙවියයුතු රු. 4,545,276 ක රඳවා ගැනීම් බදු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේ දී මේ තීරණයක් ගැනීමට ඇත.	හිඟ හිටි රඳවාගැනීමේ බදු ගෙවීම් කිරීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.
(ආ) අරමුදල විසින් ක්‍රියාත්මක කරන භෞරණ පොහොර ගබඩාව හා රයිගම් කෝරලය කම්හල පිහිටි ඉඩම්වල අයිතිය, දැනට අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් යටතේදී ඇල්පිටිය,	අදාළ ආයතන මගින් ලබා දී ඇති ලිඛිත අනුමැතීන් මත එම කර්මාන්තශාලා ඉදිකිරීමට හා පවරා ගැනීමට කටයුතු කර	ඉඩම් අයිතිය පවරාගැනීමට අදාළ කටයුතු කළ යුතුය.

හිතියුම, හා පස්සර යන කම්හල් පිහිටි ඇත. කෙසේ වෙතත් එම ඉඩම්වල අයිතිය ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කාර්යාලයකට පිහිටි ඉඩම් කොමිෂන් සභාව යටතේද පවතින නමුත් නීත්‍යානුකූලව පවරා ගැනීමට ඉඩම්වල අයිතිය නීත්‍යානුකූලව අරමුදලට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවරා ගැනීමකින් තොරව ගොඩනැගිලි හා පවතී. කාර්යාලයකට ඉදිකර තිබුණි.